

Dobýt a dobít

Dobýt hrad (pařez).

Rytíři se snaží dobýt pevnost.

Trpaslíci dobývají zlato.

!!! Při dobývání se sice používá síla, ale cílem je něco získat, proto toto spojení souvisí se slovem BÝT.

Dobývat můžeme cizí území, nebo třeba uhlí v dolech.

Potřebuji si dobít baterie do kamery.

Její srdce dobilo.

Myslivec dobil poraněného zajíce.

Slovo dobít má hned tři významy. Použijeme ho, pokud **něco někam doplňujeme** (například energii do kamery, kredit do mobilního telefonu), nebo v případě, že něco **přestane tlouct** (srdce dobilo). Znamená ale také, že někdo něco **utloukl, zabil** (například myslivec zraněné zvíře).

Nabýt a nabít

Pokud někdo **doplňuje energii** do nějakého přístroje, nebo **dává do pušky náboje**, použijeme slovo nabít s měkkým I. Pomůckou nám může být právě to, že se dříve prach do pušky opravdu pěchoval silou. U baterie jakoby také tu energii dovnitř tlačíme.

Nabij baterku do foťáku!

Myslivec nabil pušku.

Pokud naopak někdo **něco získal**, jedná se o příbuzné slovo k vyjmenovanému slovu být a píšeme v něm Y.

Lehce nabyl, lehce pozbyl (Lehce získal, lehce ztratil.)

Ve škole nabyl nové vědomosti.

Stejný pravopis platí samozřejmě pro všechna příbuzná slova, **nabíjecí baterie** píšeme také s měkkým I, podobně **nabyté zkušenosti** píšeme s tvrdým Y.

Je tam nabito. V kině je nabito.

Pokud je někde nabito, znamená to, že je tam **narváno až k prasknutí**. A pokud je něčeho tak moc, že už se tam nic jiného nevejde, píšeme vždy slovo **nabito** s měkkým I.

Měl hlavu nabitou znalostmi.

V autobuse bylo nabito.

Stejné pravidlo platí také při psaní spojení jako má nabitý program, byl to den nabitý zážitky. I v tomto případě je něco naplněno až k prasknutí.

Odbýt a odbít

Se slovem dobít se nejčastěji setkáme ve spojení s hodinami. Pokud nám **hodiny oznamují údery čas**, jedná se o sloveso odbít s měkkým I. Odbít použijeme ale také v případě, že něco **odpálíme** (například rukou míč).

Hráč může míč odbít pouze rukou.

Hodiny odbily půlnoc.

Odbýt s tvrdým Y znamená, že něco uděláme ledabyly, **odflákneme to**. Odbýt také můžeme žádost nebo prosbu, a to pokud ji **odmítneme**.

Odbyla mě, že nemá čas.

Neodbývej domácí úkoly.

Pobýt a pobít

Sloveso pobít ve významu **pomlátit**, musí být napsáno s I. Jedná se opět o násilnou akci, takže slovo nemůžeme považovat za příbuzné ke slovu být.

Pobil je do jednoho.

Silák hravě pobil celou armádu.

Pokud ale píšeme o tom, že jsme se **někde vyskytovali**, píšeme pobýt s tvrdým Y.

Babička u nás pobyla dva dny.

Dva roky pobýval v cizině.

Přibýt a přibýt

Pokud něco někam **přitlučeme**, nejedná se o příbuzné slovo k vyjmenovanému slovu být a ve slově přibít píšeme měkké l.

Přibil obrázek na zeď, ale brzy mu znovu spadl.

Je potřeba přibít plech na střechu.

Pokud ale někdo někam **přijde nebo přicestuje**, jedná se o příbuzné slovo k vyjmenovanému být a píšeme přibýt s tvrdým Y.

**Do třídy nám přibyl nový spolužák.
Přibylo jí mnoho starostí.**

Zbýt a zbít

Pokud někde **něco zůstane**, píšeme slovo zbýt s tvrdým Y.

**Na stole zbyly dva knedlíky.
Zbylo mu jen pár přátel.**

Pokud ale **někoho zmlátíme**, jedná se o slovo zbít s měkkým l.

**Zbili ho do bezvědomí.
Proč jsi ho chtěl zbít?**